

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti **o maloleté N. R.**, narodenú X., **P. R.**, narodenú X. a **J. R.**, narodenú X., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Bratislave, Vazovova č. 7/A, deti rodičov: matky Mgr. B. R., bývajúcej v B., zastúpenej Mgr. A. B., advokátkou so sídlom v B. a otca Ing. P. R., bývajúceho v B., zastúpeného AK N., s.r.o. so sídlom v B., za účasti Krajskej prokuratúry v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Vajnorská č. 47, **o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25 P 234/2008, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. marca 2010 sp. zn. 11 CoP 3/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 9. novembra 2009 č.k. 25 P 234/2008-202 zveril maloleté N. R., P. R. a J. R. do osobnej starostlivosti matky. Určil, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej N. výživným vo výške 120 € mesačne, maloletej P. výživným vo výške 100 € mesačne, maloletej J. výživným vo výške 80 € mesačne s tým, že výživné je povinný platiť matke vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred od 9. novembra 2009. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi spôsobom, ktorý špecifikoval vo výrokovvej časti uvedeného

rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom považoval za dôvodný, lebo rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a nevedia sa dohodnúť na úprave výkonu práv a povinností k maloletým deťom. Vychádzajúc zo záverov znaleckého dokazovania rozhodol o zverení všetkých detí do výchovy matky. O úprave styku otca s maloletými deťmi rozhodol súd autoritatívne preto, aby sa do konfliktnej situácie medzi rodičmi vzniesol určitý prvok stability v záujme detí aj rodičov. Pri určení výšky výživného vychádzal z potrieb maloletých detí a tiež možností a schopností otca. Zároveň rozhodol o zastupovaní maloletých detí a správe ich majetku obidvomi rodičmi, pretože nezistil dôvod, aby tieto práva vykonával iba jeden z rodičov.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obaja rodičia. Otec napadol odvolaním celý rozsudok, matka podala odvolanie proti výroku o výživnom a úprave styku.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. marca 2010 sp. zn. 11 CoP 3/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil; rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania. Na odôvodnenie uviedol, že súd prvého stupňa vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, na ktorých spočíva jeho rozhodnutie. Aj podľa názoru odvolacieho súdu pretrvávajúca konfliktná situácia medzi rodičmi vyžadovala potrebu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva. Výsledkami vykonaného dokazovania (najmä okolnosťami zistenými na základe znaleckého posudku) bolo preukázané, že medzi výchovnými prostrediami rodičov nie sú zásadné rozdiely; preukázaný bol tiež dobrý vzťah oboch rodičov k deťom i dobrý vzťah detí k obom rodičom, ktoré si želajú žiť s nimi. S prihliadnutím aj na závery znaleckého posudku a znalcom konštatovanú miernu preferenciu matky a jej predpoklady pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté deti, sa aj odvolací súd stotožnil so záverom o zverení všetkých detí do starostlivosti matky. Zohľadnil pri tom, že ide o dievčatá útleho veku, so zreteľom na ktorý je matka schopnejšia zabezpečiť im citové zázemie a uspokojovať ich potreby. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa aj v časti o určení výživného a v časti o úprave styku otca s maloletými deťmi. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil poukazom na § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním otec maloletých detí tvrdiac, že mu v konaní bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl predovšetkým v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov nižších stupňov. Tvrdil, že súdy sa nevyporiadali so všetkými námietkami uvedenými v jeho podaniach, ani s jeho argumentáciou týkajúcou sa práva na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Pri rozhodnutí vychádzali výlučne zo znaleckého posudku PhDr. I. O. a primerane nevyhodnotili ďalšie dôkazy predložené v konaní (napr. odborné vyjadrenia PhDr. E. S., PhD., odbornej psychologičky pri Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie). Uvedený znalecký posudok, voči ktorému mal otec námietky, bolo potrebné hodnotiť ako každý iný dôkaz a vo vzťahu k ostatným dôkazom mu nebolo možné priznávať nadradené alebo výlučné postavenie. Návrh otca na vypočutie svedkov bol bez vysvetlenia zamietnutý, i keď výsluch svedkov mohol prispieť k získaniu objektívneho obrazu o podstatných skutočnostiach a aj o tom, kto z rodičov a akou formou zabezpečoval starostlivosť o maloleté deti. Neodôvodneným zostalo aj nevyhovenie jeho návrhu na nariadenie dokazovania kontrolným znaleckým posudkom. Súdy nižších stupňov sa v odôvodneniach ich rozhodnutí nezaoberali dopadom, ktorý budú mať ich rozhodnutia na aktuálnu situáciu (otec poukázal na to, že maloletá N. a P. od septembra 2008 v jeho osobnej starostlivosti a maloletá J. je v osobnej starostlivosti matky). Tento stav matka dlhodobo rešpektovala a otec jej nikdy nebránil v stretávaní sa s N. a P.; matka sama však nikdy iniciatívne neprejavila záujem o kontakt s deťmi. Dovolateľ argumentáciu o odňatí možnosti konať pred súdom uzavrel tým, že je prekonaný názor považujúci nedostatky v odôvodnení súdneho rozhodnutia len za tzv. inú vadu konania. Keďže maloletá N. aj P. sú od septembra 2008 v jeho osobnej starostlivosti, dovolateľ v záujme zachovania stability ich výchovného prostredia navrhol zachovať súčasný stav; vzhľadom na to žiadal rozsudky súdov oboch nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Matka vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie nie je prípustné a sú v ňom účelovo prezentované okolnosti, ktoré nezodpovedajú skutočnému stavu vecí. Námietky otca o údajne nesprávnom hodnotení dôkazov súdom nemôžu byť považované za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. Súdy sa v konaní dostatočne vyporiadali so spochybňovaním znaleckého posudku, ktorý považovali za dostatočne odborne spracovaný. V súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov primerane hodnotili predložené dôkazy, a to tak znalecký posudok a výsluch účastníkov, ako aj listinné dôkazy (vrátane odborného vyjadrenia PhDr. E. S. PhD.). Dovolateľ mal možnosť navrhnovať a predkladať súdu dôkazy

na preukázanie jeho tvrdení. Námietka o procesnej vade konania zakladúcej prípustnosť dovolania je preto neopodstatnené. Z týchto dôvodov žiadala dovolanie otca „zamietnuť“.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že na Okresnom súde Bratislava IV sa vedie konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode; súd v tomto konaní za účelom obstarania ďalších podkladov pre rozhodnutie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nariadil nové znalecké dokazovanie. Kolízny opatrovník dodal, že od 14. mája 2010 sa maloleté deti N., P. a J. nachádzajú v osobnej starostlivosti matky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V ustanovení § 238 ods. 4 Občiansky súdny poriadok zakotvuje zásadu, že dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine (výnimku z tejto zásady predstavujú rozsudky o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení).

V preskúmvanej veci išlo o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a úpravu styku na čas do rozvodu manželstva (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine) a tiež o vyživovaciu povinnosť rodičov k maloletým deťom (§ 62 až § 65 Zákona o rodine). Išlo tu teda o takú vec upravenú Zákomom o rodine, na ktorú sa nevzťahuje výnimka v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. Vychádzajúc z toho je opodstatnený záver, že dovolaním otca napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vykazuje znaky rozsudku, v prípade ktorého je procesná prípustnosť dovolania vylúčená ustanovením § 238 ods. 4 O.s.p.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal dovolací súd, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Je potrebné uviesť, že ak v konaní došlo k niektorej z uvedených vád, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak tento opravný prostriedok neprípustný (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 11/1998 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998). Na druhej strane ale treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných vád; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Otec namieta, že v konaní mu bola postupom súdov odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možností pred súdom konať treba rozumieť taký nesprávny procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

K jednotlivým tvrdeniam, v rámci ktorých dovolateľ vysvetľoval, v čom podľa jeho názoru spočíva procesná vada konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza nasledovné:

1. Z dovolania je zrejmé, že otec namieta neúplnosť skutkových zistení súdov. Po obsahovej stránke tu môže ísť o námietku, že v konaní došlo k tzv. inej (než v § 237 O.s.p. vymenovanej) procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto vada ale (i keby k nej v konaní prípadne došlo) by bola síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), sama o sebe by však nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Súdny tým, že nesprávne alebo neúplne zistia skutkový stav, neodnímajú účastníkovi konania žiadne z jeho procesných oprávnení.

2. I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené. Ani Ústava Slovenskej republiky neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, ktoré aplikujú súdy pri prejednávaní a rozhodovaní vecí. Posúdenie významu dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých vyriešenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu.

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná; nie je totiž viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie toho, či sa vyhovie návrhu na vykonanie dokazovania a ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. (zakladajúcu prípustnosť dovolania). V rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 125/1999 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu

odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom.

S poukazom na obsahovo zhodné závery, ku ktorým dospel dovolací súd aj v prejednávanej veci, možno preto konštatovať, že nevykonaním otcom navrhovaného dokazovania nemohlo dôjsť k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

3. Otec v dovolaní ďalej namieta, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo aj tým, že súd mu nedoručil podanie matky z 12. októbra 2009 (č.l. 170 spisu) označené ako „vyjadrenie k manželovej sťažnosti voči hrubému ovplyvňovaniu znaleckého dokazovania zo strany odporkyne“. Podľa názoru dovolateľa mu súd tým zároveň odňal možnosť vyjadriť sa k tomuto podaniu matky. Dovolací súd poukazuje na obsah spisu, z ktorého vyplýva, že súdy sa predmetným podaním matky nezaoberali; podanie samo, ani jeho obsah nepovažovali za podstatné a pri rozhodovaní na toto podanie neprihliadli. Zo spisu nemožno vyvodiť, že by postup súdu z hľadiska jeho faktického dopadu na procesné postavenie otca vykazoval znaky odňatia možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pre úplnosť – pre prípad, že by vytýkaný postup súdu prvého stupňa mal za následok negatívny zásah do realizácie procesných oprávnení otca – dovolací súd poukazuje na právny názor, ktorý zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 29/1992 (viď R 39/1993), v zmysle ktorého podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie. V danom prípade otec procesnú možnosť podať odvolanie proti prvostupňovému rozsudku mal a aj ju využil.

4. Pokiaľ dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy, dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O.s.p.) a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižších stupňov. Nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s vyššie uvedeným treba dodať, že pod spravodlivým súdnym procesom sa v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

5. Pokiaľ otec namieta nedostatky odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a vyporiadania sa s jeho odvolacími námietkami, dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Treba ale zdôrazniť, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusi) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Vychádzajúc z toho a so zreteľom na obsah dovolaním napadnutého rozsudku dospel dovolací súd k záveru, že právo dovolateľa na riadne odôvodnenie porušené nebolo.

Je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú (prípadné) procesné nedostatky, ku ktorým došlo v občianskom súdnom konaní v postupe súdov (vid' napríklad II. ÚS 261/06). V prípade zistenia procesných nesprávností treba mať pri zvažovaní dôsledkov týchto nesprávností vždy na zreteli, že dovolanie je

mimoriadny opravný prostriedok, ktorý smeruje proti už právoplatnému rozhodnutiu, vykazujúcemu atribúty záväznosti a nezmeniteľnosti (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Z tohto hľadiska dochádza v dovolacom konaní v istom zmysle k stretu dvoch základných práv (resp. ústavných princípov). Ide jednak o právo na spravodlivý súdny proces (tiež v nadväznosti na požiadavku odôvodnenia rozhodnutia súdu v súlade s § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.), jednak o zásadu právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Vzhľadom na princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý do určitej miery obmedzuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, treba rozhodujúce otázky v dovolacom konaní posúdiť aj z pohľadu vzájomného vzťahu oboch týchto ustanovení. Daná procesná situácia musí byť preto vyriešená z pohľadu oboch dotknutých ústavných článkov tak, aby boli zachované označené ústavné práva (porovnaj I. ÚS 252/05).

V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol brať na zreteľ len otcom zdôrazňované právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ale musel dbať o to, aby bola zachovaná ústavnoprávne relevantná rovnováha medzi týmto právom a ústavným princípom právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý bol vyjadrený právoplatnými rozsudkami súdov nižších stupňov. Dovolací súd pri riešení otázky prípustnosti podaného dovolania nemohol nedať prednosť ústavnému princípu právnej istoty, lebo dovolateľom namietaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutí nevykazoval znaky odňatia možnosti otca konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, z ktorého vyplýva, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“.

Právny názor zaujatý vo vyššie uvedenom judikáte považuje dovolací súd za plne akceptovateľný aj v prejednávanej veci a ani v danom prípade nemá dôvod odkloniť sa od

tohto názoru; nesúhlasí s tvrdením otca o neudržateľnosti právneho názoru zaujatého v judikáte R 111/1998. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní vždy dôsledne zastával názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (k tomu viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 338/2009). Zdôrazňuje, že právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvod zakladajúci (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z rozhodnutí ďalších senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 4 M Cdo 310/2009 a 5 Cdo 290/2009).

Navyše (dovolačiaci súd to uvádza len ako poznámku), zo spisu vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv otca.

6. K námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych

skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia.

Zo všetkých uvedených dôvodov (viď vyššie 1. až 6.) dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie otca podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní nebol otec úspešný. Dovolací súd nepriznal ostatným účastníkom dovolacieho konania náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. júla 2010

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Klaudia Vrauková